

การคุ้มครองพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์พืชป่าตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้นให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์พืชป่าอย่างยั่งยืน

ลักษณะการคุ้มครองตามกฎหมาย

พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์พืชป่าจะได้รับความคุ้มครองโดยอัตโนมัติในฐานะที่เป็นทรัพยากรของประเทศ ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ทั่วไปได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นการนำไปใช้ในการศึกษา ทดลอง วิจัย และปรับปรุงพันธุ์เพื่อประโยชน์ในเชิงการค้า จะต้องขออนุญาตและจัดทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์โดยนำรายได้จากการแบ่งปันผลประโยชน์เข้าสู่กองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช

พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป

หมายถึง

พันธุ์พืชที่กำเนิดภายในประเทศหรือมีอยู่ในประเทศ ซึ่งได้มีการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย และให้หมายความรวมถึงพันธุ์พืชที่ไม่ใช่พันธุ์พืชใหม่ พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นหรือพันธุ์พืชป่า

พันธุ์พืชป่า

หมายถึง

พันธุ์พืชที่มีหรือเคยมีอยู่ในประเทศตามสภาพธรรมชาติและยังมิได้นำมาใช้เพาะปลูกอย่างแพร่หลาย

บุคคล/หน่วยงานใดที่มีกิจกรรมเกี่ยวกับการเก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป พันธุ์พืชป่า เพื่อนำมาใช้ในการศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืช ให้ปฏิบัติดังนี้

1. กรณีมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในการการค้า (มาตรา 52)

จะต้องดำเนินการขออนุญาตจากกรมวิชาการเกษตร และเจรจาจัดทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ โดยรัฐจะนำเงินรายได้ตามข้อตกลงส่งเข้ากองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช เพื่อใช้จ่ายในการช่วยเหลือและอุดหนุนการอนุรักษ์ วิจัย และพัฒนาพันธุ์พืชของชุมชนที่ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

บทกำหนดโทษ : ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 400,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ขออนุญาต

- ☼ หน่วยงานต่าง ๆ ภาครัฐ/เอกชน
- ☼ เกษตรกร/ประชาชน/นักปรับปรุงพันธุ์ ที่ทำการศึกษา ทดลอง วิจัย หรือปรับปรุงพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์พืชป่า โดยมีวัตถุประสงค์ทางการค้า

1.ยื่นคำขอ

2.อนุญาต

3.ทำข้อตกลง

ผู้อนุญาต

- ☼ กรมวิชาการเกษตร
- ☼ รวบรวม จัดเก็บ บันทึกข้อมูล
- ☼ ติดตามความก้าวหน้าการใช้ประโยชน์
- ☼ กำกับ ดูแลให้เป็นไปตามข้อตกลง

เงินรายได้จากข้อตกลง

กองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช

ช่วยเหลือ และอุดหนุนกิจการของชุมชนที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์การวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช

2. กรณีไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการการค้า (มาตรา 53)

จะต้องดำเนินการแจ้งรายละเอียดการเก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์กรรมพืช เป็นหนังสือ เอกสารโครงการศึกษา วิจัย ต่อกรมวิชาการเกษตร และเมื่อสิ้นสุดการศึกษา วิจัย อาจส่งผลการวิจัยให้กรมวิชาการเกษตร เพื่อจักได้เผยแพร่ต่อสาธารณชน อันจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป

ผู้แจ้ง

- ☼ หน่วยงานต่าง ๆ ภาครัฐ/เอกชน
- ☼ เกษตรกร/ประชาชน/นักปรับปรุงพันธุ์ ที่ทำการศึกษา ทดลอง วิจัย หรือรวบรวมพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์พืชป่า โดยมีวัตถุประสงค์ทางการค้า

1.ยื่นแบบแจ้งรายละเอียด

2.ออกหนังสือตอบรับ

ผู้รับแจ้ง

- ☼ กรมวิชาการเกษตร
- ☼ รวบรวม บันทึก ข้อมูล
- ☼ ติดตามความก้าวหน้าการใช้ประโยชน์
- ☼ จัดทำฐานข้อมูล

เป้าหมาย

ปกป้อง คุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรมพืชของประเทศให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ

กองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช

กองทุนคุ้มครองพันธุ์พืชจัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มาตรา 54 เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการช่วยเหลือ และอุดหนุนกิจการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ การวิจัย และการพัฒนาพันธุ์พืช

ทรัพย์สินของกองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช

- 1) เงินรายได้จากข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ ตามมาตรา 52
- 2) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืช
- 3) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- 4) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- 5) ดอกผล และผลประโยชน์อื่นใดที่เกิดจากกองทุน

การใช้จ่ายเงินของกองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช

- 1) ช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใด ๆ ของชุมชนที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ การวิจัย และการพัฒนาพันธุ์พืช
- 2) ให้อำนาจปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เพื่ออุดหนุนการอนุรักษ์ การวิจัย และการพัฒนาพันธุ์พืชของชุมชน
- 3) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ตามระเบียบที่คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

*“พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์พืชป่า
คนไทยทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกัน”*

*.... การคุ้มครองพันธุ์พืชดังกล่าวจึงเป็นการคุ้มครอง
สมบัติของชาติ เพราะเป็นพันธุ์พืชที่มี
อยู่แล้วทั่วไปและมีการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย
และเป็นการคุ้มครองในรูปแบบของการแบ่งปัน
ผลประโยชน์กลับคืนสู่รัฐ ไม่ได้ให้ใครคนใดคนหนึ่ง
โดยรัฐจะนำเงินส่วนนั้นเข้ากองทุน เพื่อนำมาใช้
ในการช่วยเหลือ และอุดหนุนกิจการของชุมชน
ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ การวิจัย และการพัฒนา
พันธุ์พืช เพื่อประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป....*

ดาวน์โหลด กฎ ระเบียบ และเอกสารการขออนุญาต
ได้ที่ <http://www.doa.go.th/pvp/>

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช ตึกโภชนาการ ชั้น 2
กรมวิชาการเกษตร
(ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)
แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2940-7214
<http://www.doa.go.th/pvp/>

การคุ้มครอง พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์พืชป่า ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มาตรา 52 และมาตรา 53

ศึกษา ทดลอง วิจัย และปรับปรุงพันธุ์
โดยใช้พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์พืชป่า

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์